

Az idén is:

Városépítés — társadalmi segítséggel

A szegedi városi tanács társadalmi munkát szervező szakszervezetének tegnapi ülésén megvitatották és elfogadták a szakszervezet idejének munkatervét. A tavalyi eredmények összegzésén kívül a társadalmi és tömegszervezetek felajánlásainak összehangolása, irányítása és szervezése lesz a bizottsági tagok idei legfontosabb feladata. Tovább folytatódik a tervjén csónakázó és park építése társadalmi összefogással, valamint az óvodai férőhelyek számának növeléséhez szükséges anyagi és

társadalmi erőforrások felkutatása.

A bizottság segíti többek között a béketelepi óvoda építését és az algyői óvoda bővítését. A kitűzött feladatok eredményes megvalósításával együtt a szakszervezet a jó tapasztalatok átadásával, az egészséges kezdeményezések felkarolásával, a propaganda- és tájékoztatói munka további javításával, a szervezési feltételek bővítésével segíti a lakosság, az üzemek, a szocialista brigádok és intézmények városépítő mozgalmát.

Ülést tartott az Elnöki Tanács

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa pénteken ülést tartott.

Az Elnöki Tanács megvitatotta az állampolgársági, valamint az egyéni kegyelmi ügyekkel kapcsolatos 1974. évi tevékenységét. Megállapította, hogy az ügyeket előkészítő szervek az Elnöki Tanács irányításait figyelembe véve végezték munkájukat. A hozott döntések hozzájárultak a szocialista törvényesség további erősítéséhez.

Az Elnöki Tanács ezután bírákat mentett fel és választott meg, végül egyéb ügyeket tárgyalta. (MTI)

Erősödő versenymozgalom a téeszekben

TESZÖV-küldöttközgyűlés Szegeden

Tegnap, pénteken délelőtt Szegeden, a Tisza Szálló hangversenytermében tartotta a küldöttközgyűlést a szegedi TESZÖV, Sztálin Ágoston Elnökletével. A Szegedi Járási-Városi Mezőgazdasági Termelőszövetkezetek és Szakszervezetek Területi Szövetség elnökségének beszámolóját Arendás György ismertette a jelenlevőkkel. A termelőszövetkezetekben kibontakozó és erősödő versenymozgalomról is reális képet festett. Különösen nagy visszhangra talált a XI. kongresszusa és hazánk felszabadulásának 30. évfordulója tiszteletére meghirdetett versenyfelhívás. A szocialista brigádok, szövetkezeti dolgozók munkafelajánlásának együttes értéke e táj közös gazdaságaiban 30 millió 674 ezer forint, míg a szakszervezetekben 1 millió 347 ezer forint. A munkafelajánlások zömével, 23 millió 606 ezer forint értékben, a terméshozamok növelésére irányulnak a jobb, szervezettebb, időbeni munka, a rendelkezésre álló termelőeszközök egyszerű hasznosítása, a takarékosság, mind-mind hatékonyan közrejár a vállalkásokban. Természetesen a szövetkezetek termelési, pénzügyi tervéhez kapcsolódóan. Társadalmi munkát is végeznek a szövetkezetek dolgozói, 32 közös gazdaságban és hét szakszervezetben vállaltak jelentősebb társadalmi munkát, így egymillió 520 ezer forint értékben például város- és közterületfejlesztési tennivalókat, parkosítást, járdaépítést, és más kommunális feladatok megvalósításán is serénykednek. Öröndetes, hogy a gyermekintézményekért végzendő társadalmi munka egyre nagyobb rangot kap.

Erősödött a szocialista brigádmozgalom. A legutóbbi kongresszuson és felszabadulási munkaverseny ott bontakozott ki, ahol a szocialista munkaversenynek, a szocialista brigádmozgalomnak erőteljes hagyományai vannak. 1974. elején 23 szövetkezetben 124 szocialista, illetve szocialista címért küzdő brigád volt 1410 fővel, addig napjainkban a tagszervezetek 90 százalékában összesen 304 versenybrigád működik, 3 ezer 617 brigáddal. Többségük részt vesz a kongresszusi és felszabadulási versenyben.

Részletesen elemezte a beszámoló a mezőgazdasági termelés idej feladatait, fejlesztési célkitűzéseit. A növénytermelésben a homoki körzetben különösen gyorsabban ültetvényrekonstrukcióval és

telepítéssel számolnak. A termelőszövetkezetekben 182 hektáron szőlőt, 121 hektáron gyümölcsösöt telepítenek, a szakszervezetekben pedig 39 hektáron szőlőt, 60 hektáron gyümölcsösöt. A korszerűtlen, kiöregedett ültetvények felszámolását folytatják. Összesen 152 hektár szőlő és 104 hektár gyümölcsös megszüntetését tervezik. A szántóföldi növénytermelés szerkezetében jelentős módosítást nem terveznek. A jól gépesített kalászos gabonák vetésterületét tovább növelik, bár nem jellemző e térségre, a népgazdasági elvárásokkal összhangban a cukorrépa vetésterülete is emelkedik.

Az ellenőrző bizottság beszámolóját Mihály Bláné, az ellenőrző bizottság elnöke, a gyálari Komszomol Tsz főkönyvelője ismertette. A küldöttközgyűlés elfogadta a szegedi TESZÖV 1974. évi költségvetését, valamint az idej előirányzatot.

A vitában elsőnek Révész Ferenc, az öpusztaszeri Árpád-Vezér Tsz elnöke kért szót, a gépeltetés nehézségeiről, műtrágyavásárlás, tápbeszerzés viszonyosságairól szót, valamint a kölcsönös támogatási alap megalakulásáról. Dobó Szilveszter, a mórakalmi Haladás Szakszervezet elnöke a termelési rendszerek térhódításáról, a szakmai és ideológiai továbbképzés szükségességéről, valamint az országban működő szakszervezetek eredményeiről adott számot. Tanács Imre, a rószkei Kossuth Tsz elnöke a térségi szövetkezetekben kibontakozott munkaversenyéről beszélt, Papp Imre, a szeged-tápei Tiszatáj Termelőszövetkezet szocialista brigádjának vezetője ismertette a szocialista brigádok megalakulását, eredményeit, azt, hogy a 30. évforduló tiszteletére, a XI. kongresszusára meghirdetett versenyben milyen vállalásokat tettek. Haskó Pál, a mezei pártbizottság munkatársa elemezte az elmúlt év tapasztalatait, megállapítva, hogy a termelőszervezetek tovább erősödtek, szép eredményeket értek el a különböző időjárás- és kereskedelmi hatások ellenére is. Am egyes területeken gondok jelentkeznek, így a zöldségtermesztésben és

a háztáji állattájlomány tartásában is. Kiemelte, hogy az idén keresni kell azokat a helyi lehetőségeket, amelyek az általános takarékosságot szolgálják, s a térsz intézkedési terveiben szerepelnie kell ennek. Sajnos e térségben még az iparszerű termelési rendszerek nem hódítanak annyira, mint más tájakon. Tehát bátran lehet, és kell folytatni a területi és tökékoncentrációt, megfelelő mérlegelések alapján. Nyerges István, a Felszabadulás Tsz szocialista brigádjának vezetője elmondotta, hogy hetvenben alakult az első brigád, napjainkban tizennyolc brigád van, 264 fővel, közülük 17 elnyerte a szocialista brigád címet. 1974-ben 1 millió 200 ezer forint többletbetétet vállaltak, s ennek ötszörösét teljesítették a brigádok, ugyanakkor elhatározták, hogy 1975-76-ban minden szocialista brigádtagnak, akinek nincs meg a nyolc általános, elvégzi az iskolát. Dr. Gyáni Lajos, a Magyar Nemzeti Bank osztályvezetője az idej termelési és fejlesztési koncepcióhoz szót hozva kiemelte, hogy 1973-tól meggyorsult a fejlesztés a szegedi térségben, megelőzve a megyei átlagot, egy hektárra a beruházási érték megyei átlaga 2 ezer 35 forint, ez a szegedi területen 2 ezer 500 forint. Prágai Béla, a szegedi Új Élet Tsz Április 4. nevű szocialista brigádjának vezetője a takarékosságról, az energiagazdálkodásról beszélt.

A küldöttközgyűlés ezek után Kálmán Jánost bízta meg a titkári teendők ellátásával.

A tanácskozáson részt vett Tóth Ferenc, a járási pártbizottság gazdaságpolitikai osztályának vezetője, dr. Abraham Antal, a járási hivatal elnöke és Neiszer Ferenc országgyűlési képviselő.

Sz. L. L.

Magyar—DVK kulturális együttműködés

Pénteken a Kulturális Kapcsolatok Intézetében ünnepélyesen aláírták a Magyar Népköztársaság és a Dél-Vietnami Köztársaság ideiglenes forradalmi kormánya közötti kulturális egyezmény 1975. évi tervét. A dokumentumot magyar részről Demeter Sándor, a KKI elnökhelyettese, dél-vietnami

részről Nguyen Phu Soai, a Dél-Vietnami Köztársaság budapesti nagykövete látta el kézjegyével. Az 1975-re szóló kulturális egyezmény lehetőségét teremt arra is, hogy a Dél-Vietnami Köztársaságból jelenleg hazánkban tanulók mellett újabb fiatalokat fogadjunk egyetemre és iskoláinkra.

Iskolák — iskolások

Manapság sokan fáradoznak azon, hogy az általános iskolát mindenki befejezze, mert a tanköteles korúknak mintegy tíz százaléka csak a hatodik-hetedik osztályig jutott el. A KISZ Központi Bizottság akciót hirdetett „minden KISZ-tag fejezze be az általános iskolát” jelszóval. A felnőtt oktatásban résztvevők újabb kedvezményeket kaptak. Személyes érdek és közügy a tanulás, mindenekelőtt az alpműveltség megszerzése. Meglepődünk, ha olykor írástudatlan emberrel találkozunk. Hogyan, ez még lehetséges? Kérdésünkben, nemcsak a korszerű gondolkodásmód rejlik, hanem az elmúlt harminc év oktatáspolitikai eredményeinek hatása is. Ezek az eredmények oly gyors ütemben jöttek, hogy jogosnak érezzük mai türelmetlenségünket.

De hát honnan is indultunk? A mai nyolc általános iskolai végzettséget 1938-ban 34 ezren szereztek meg. Ma 180 ezren fejezik be az általános iskolát, s ami ennél többet mond: az iskoláskorúaknak körülbelül kilencven százaléka végigjárja a nyolc osztályt — a tankötelezettségi koron belül. Oktatja őket 30 ezernél több szakképzett tanár — 1938-ban az általános iskolákba nem egészen hatezer szakképzett pedagógus jutott. Az iskolák államosítása, tehát 1948 előtt, a tanintézetek négyötöde egyházi kézben volt. Kiszorult belőlük a haladó gondolat, a korszerű pedagógia.

Egységes oktatási rendszerről voltaképpen az iskolák államosítása után beszélhetünk. Joggal tartják a legújabb kori történetünk krónikásai a felszabadulás utáni művelődéspolitikát egyik legjelentősebb átalakításnak az államosítást.

Az oktatás fejlettségének, az általános műveltségnek nem egyetlen fokmérője az általános iskolát végzetek aránya. Ugyanígy jellemző a továbbtanulóké is. Statisztikai adatok szerint, a második világháborút megelőző utolsó békeévekben a 14–17 éveseknek alig több mint hét százaléka jutott el a középiskolába, s nem egészen tíz százaléka tanult szakmát. Ma ugyanennek a korosztálynak nyolcvan százaléka tanul. Ahhoz, hogy ezt az arányt elérhessük, rendkívül gyorsan kellett fejleszteni — mondhatni megteremtteni — a középiskolai hálózatot, a szakmunkásképzést. Részben új iskolák nyitásával, részben a középiskolák korszerűsítésével, oktatásuk egységesítésével, illetve a különböző szakmunkásképző intézetek, technikumok építésével.

Az ingyenes, kötelező, nyolc osztályos általános iskola tervét már 1945 tavaszán meghirdette a Magyar Kommunista Párt, és augusztusban törvény mondta ki létrehozását. A szakértésigire előkészítő tanfolyamok 1948-ban kezdődtek, ugyanakkor szervezték az esti és levelező oktatást. Mindezt azzal a céllal, hogy megteremtsek az új magyar értelmiséget, megteremtsek a művelődéshez való jog feltételeit. Hogy az

új értelmiségre mennyire szükség volt, azt a harmincas évek felsőfokú tanintézetinek statisztikái is sejtetik.

Magyarországon 1937–38-ban mindössze 16 felsőoktatási intézmény működött, körülbelül 17 ezer hallgatóval. És milyen arányban kerültek közéjük munkás-, parasztyerek? Földes Ferenc, a kiváló marxista szociológus és pedagógus adatai szerint a negyvenes évek elején az ország lakosságának 56,4 százalékát alkotó szegényparasztság és munkásság gyermekei az orvosok 6,2, a bölcsészkaron 5,6, a műegyetemen 5,1, a jogi karon és akadémián 4,1 százalékban kaptak helyet.

Összehasonlításként megemlítjük, hogy 1971-ben a főiskolákon, egyetemeken végzetek 56 százaléka volt munkás-paraszt származású. A fejlődéshez egyebek között az oktatási költségek állami térítésére is szükség volt. Az általános és középiskola ingyenességére, s arra, hogy az egyetemi, főiskolai hallgatók jelentős része ösztöndíjban részesüljön.

Az oktatás, az iskolák fejlesztésének első szakaszában jelentős eredmények születtek. Mégis szükségessé vált az oktatás reformja, a tananyag, az iskolatípusok korszerűsítése. Gondot okozott például a szakmunkásképzés „számkutya” jellege, hiszen a szakmunkásképző iskolákban tanultakat más iskolákban nem vették figyelembe. Felülvizsgálatra szorult a technikumok helye, szerepe, a gimnáziumok súlya, aránya. Az 1961-es iskolareform a problémák jó részét megoldotta, a magyar oktatási rendszert nemzetközileg is a korszerűek közé sorolták.

Újabb évtized múltán, 1972-ben, a párt oktatáspolitikai határozatában összegezte az eredményeket, és megjelölte az újabb feladatokat. Az időpontokból is látszik, az iskolai oktatás szüntelen megújulására van szükség ahhoz, hogy a képzés megfeleljen a gyakorlati élet követelményeinek. Ma, a magyar oktatás teljesen nyitott, a továbbtanulásra mindegyik iskolatípus alkalmas. Számos intézkedés és társadalmi akció támogatja a tehetséges munkás-paraszt fiatalok továbbtanulását. Szakmunkástanulók és középiskolák ösztöndíjakat alapítottak, lehetővé tették a tehetséges szakmunkások érettségi nélküli egyetemi-főiskolai továbbtanulását.

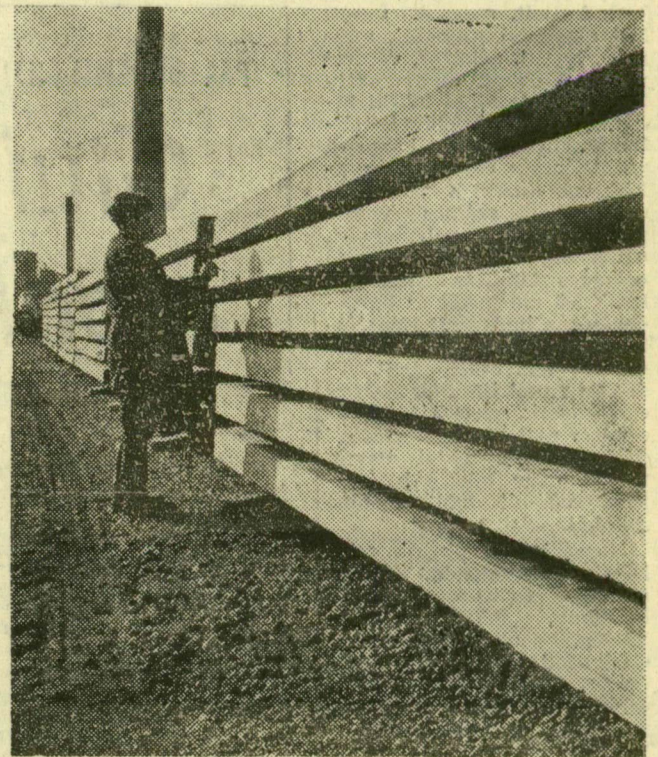
És ugyanakkor érthető türelmetlenséggel akarjuk tovább gyorsítani a folyamatot. Aggodalommal követjük az öt-hat osztályt végzetek pályafutását. Sürgetjük a szakmunkásképzés személyi és tárgyi feltételeinek fejlesztését, a kollégiumi hálózat bővítését, a felnőttoktatás kiterjesztését, jobb propagandáját. Mert nap nap után nagyobbak a követelmények, s ma már mindannyian érezzük, hogy korunkban — és még inkább a következő évtizedekben — az alpműveltség megszerzése nélkül nem lehet boldogulni. M. D.

Csepeli munkások segítsége

A Csepel Vas- és Fémművek munkásai a Fejér megyei Soponya község általános iskolájának fejlesztésére felajánlották azt a 166 ezer forintot, amelyet az őszi betakarítási munkák segítésekor kaptak a soponyai Rákóczi Termelőszövetkezettől.

Az összeget — amelyet pénteken, tegnap adtak át a községi tanács vezetőinek — elsősorban az iskola felszerelésének korszerűsítésére, bővítésére fordítják majd. (MTI)

Találmány

A Beton- és Vasbetonipari Művek csepeli gyárában sorozatban gyártják már a BKV-val közösen kifejlesztett lemezaljakat. A hat méter hosszú és 2,20 méter széles előre gyártott panelek tartósak. A javítási munka is lényegesen rövidebb a hagyományos módszerűnél. Az idén a vállalat csaknem 20 kilométer hosszúságúnak megfelelő elemet fog gyártani. A találmány iránt igen nagy az érdeklődés külföldön is. Képünkön: Kész panelek a tárolóterem.